HebrewBooks.org ©Moznaim Publishers. No commercial use allowed.

עשרה קידושין. לחמם טבילה: **פשעה זוו.** דמקרא ליה טבילה דמשמיה מד קידוש: **אמרי לך רבנן.** קידוש עשירי המסר כאן: **קידושי כפרת.** כשגמר עבודת כל היום ופושטו בגדי קודש ולובש בגדי חול: **עניד ליה הכא.** כשבא לפשוט בגדי קודש לבידן סבירא ן קידוש מד מפשיטה ומד מלבישה ולר' מאיר לן מקדש מידי שהרי אינו בא ללבוש בגדי קודש: **וכא אהרן אל אהל מועד.** נאמר אחר שנאמר הקטרה ומתן דמים פר ושעיר: **למה הוא כא.** אל ההיכל הרי נאמר עבודותיו אף במקרא זה אין פירש מה יעשה לשם: **אינו כא אלא להוציא כף ומחתה.** שהיה בין הבדים כדכתיב [ב] ומתן את הקטרת על האש וגו': **שכל הפרשה.** נאמרו המקרואות על סדר העבודות [ג] המחלפות כסידרן בפרשה כך סדר עבודתה חוץ ממקרא זה שכתב הוצאת כף ומחתה עם עבודות הפנימיות ולא הפסיק עבודת מילו ויצא ועשה את עולתו וגו' ואח"כ ובא אהרן אל אהל מועד ופשט את בגדי הבד [1] ורחץ בשרו במים במקום קדוש ולבש את בגדיו ויצא ועשה הא למדת שכל המשנה מעבודה לעבודה טעון טבילה אמר רבי מנין לחמש טבילות ועשרה קידושין שטובל כהן גדול ומקדש בו ביום שנאמר [2] כתונת בד קודש ילבש ומכנסי בד יהיו על בשרו ובאבנט בד יחגור ובמצנפת בד יצנוף בגדי קדש הם ורחץ במים את בשרו ולבשם הא למדת שכל המשנה מעבודה לעבודה טעון טבילה ואומר בגדי קדש הם הוקשו כל הבגדים כולן זה לזה וחמש עבודות הן תמיד של שחר בבגדי זהב עבודת היום בבגדי לבן אילו ואיל העם בבגדי זהב כף ומחתה בבגדי לבן תמיד של בין הערבים בבגדי זהב ומנין שכל טבילה וטבילה צריכה שני קידושין ת"ל ופשט ורחץ ורחץ ולבש ר"א ברבי שמעון אומר ק"ו ומה במקום שאין טעון טבילה טעון קידוש מקום שטעון טבילה אינו דין שטעון קידוש אי מה להלן קידוש אחד אף כאן קידוש אחד ת"ל [1] **ובא אהרן אל אהל מועד ופשט את בגדי הבד אשר לבש** [ד] מה ת"ל אשר לבש כלום אדם פושט אלא מה שלבש אלא להקיש פשיטה ללבישה מה לבישה טעון קידוש אף פשיטה טעון קידוש א"ר יהודה מנין לחמש טבילות ועשרה קידושין שטובל כהן גדול ומקדש בו ביום תלמוד לומר ובא אהרן אל אהל מועד ורחץ את בשרו במים במקום קדוש הא למדת שכל המשנה מעבודה לעבודה טעון טבילה אשכחן מבגדי לבן לבגדי זהב מבגדי זהב לבגדי לבן מנין

תנא

גמירי חמש טבילות וכו'. תימה לי מי הלכתא קרא למה לי לקמן וי"ל מי לאו קרא הוה אמינא חמש טבילות יטבול אפילו בזה אחר זה כולם ביחד להכי אצטריך קרא דכתוב משנה מעבודה לעבודה עביד להו ומי לאו הלכתא הוה אמינא חמש משנה מעבודה לעבודה אלא ג' פעמים דהוו להו ג'

טבילות ומו לא: **ואי כסדרן לא משכחת להו ה' טבילות.** ות"ת ומנלן דהאי קרא אלא על הסדר נאמר מסתר קראי קראי בשחר כשיוצא לעשות תמיד של שחר [ב]בגדי זהב, צריך שבילה כמו בכל יום ויום, כדכתיב בבואם אל אהל מועד [ה] ירחצו מים ולא ימותו או בנשתם אל המזבח לשרת להקטיר אשה לה'. הנה טובל בתמיד של שחר. בא לעשות עבודת היום בבגדי לבן, צריך טבילה אחרת, דכתיב כתונת בד קודש ילבש ומכנסי בד יהיו על בשרו וגו' עד בגדי קודש הם ורחץ במים את בשרו ולבשם, הנה שתי טבילות. ולובש בגדי לבן ועובד כל עבודת היום. וכתיב ובא אהרן אל אהל מועד ופשט את בגדי הבד אשר לבש בבואו אל הקודש והניחם שם, ורחץ את בשרו במים במקום קדוש. הנה ג' טבילות. ולבש את בגדיו ויצא ועשה את עולתו ואת עולת העם וגו'. שלמה עבודת יום הכפורים בין עבודת פנים בין עבודת חוץ, אלא ובא אהרן אל אהל מועד שלא על הסדר הוא כתוב. וכך סידור הענין, תמיד של שחר בבגדי זהב. עבודת היום בבגדי לבן. אילו ואיל העם בבגדי זהב על מזבח החיצון. ואחרי כן ובא אהרן אל אהל מועד להוציא את הכף ואת המחתה בבגדי לבן. תמיד של בין הערבים והקטורת והנרות בבגדי זהב. הנה ה' עבודות. וכל המשנה מעבודה לעבודה צריך טבילה הנה ה' טבילות. ומנא לן שעל כל טבילה שני קידושין, שנאמר ופשט ורחץ, ורחץ ולבש, דורש הרחיצה עם הפשיטה ועם הלבישה, כלומר תן רחיצה לפשיטה ותן רחיצה ללבישה. פיר' מקום שאין טעון טבילה, כגון בשעת העלאת איברים לכבש וכן מן הכבש למזבח וכיוצא בהן מן העבודות טעון קדוש ידים ורגלים וכו'.

ז) הדבר ג"ע להלן קרא בקידוש מיירי אבל בטבילה דשמיה אינו מפורש בכתוב כלל ועי' לעיל ג' ללר"י אינו אלא סרך טבילה ומדרבנן ומלוה לייחד.

כג א מיי' פ"ג מהלכות עבודת יום"כ ה"ב:

רבינו חננאל

אמר רב חסדא גמירי חמש טבילות ועשרה קידושין כהן גדול טובל ומקדש בו ביום. ואם תעשה עבודות כמה דכתיבי קראי, בשחר כשיוצא לעשות תמיד של שחר [ב]בגדי זהב, צריך טבילה כמו בכל יום ויום, כדכתיב בבואם אל אהל מועד [ה] ירחצו מים ולא ימותו או בנשתם אל המזבח לשרת להקטיר אשה לה'. הנה טובל בתמיד של שחר. בא לעשות עבודת היום בבגדי לבן, צריך טבילה אחרת, דכתיב כתונת בד קודש ילבש ומכנסי בד יהיו על בשרו וגו' עד בגדי קודש הם ורחץ במים את בשרו ולבשם, הנה שתי טבילות. ולובש בגדי לבן ועובד כל עבודת היום. וכתיב ובא אהרן אל אהל מועד ופשט את בגדי הבד אשר לבש בבואו אל הקודש והניחם שם, ורחץ את בשרו במים במקום קדוש. הנה ג' טבילות. ולבש את בגדיו ויצא ועשה את עולתו ואת עולת העם וגו'. שלמה עבודת יום הכפורים בין עבודת פנים בין עבודת חוץ, אלא ובא אהרן אל אהל מועד שלא על הסדר הוא כתוב. וכך סידור הענין, תמיד של שחר בבגדי זהב. עבודת היום בבגדי לבן. אילו ואיל העם בבגדי זהב על מזבח החיצון. ואחרי כן ובא אהרן אל אהל מועד להוציא את הכף ואת המחתה בבגדי לבן. תמיד של בין הערבים והקטורת והנרות בבגדי זהב. הנה ה' עבודות. וכל המשנה מעבודה לעבודה צריך טבילה הנה ה' טבילות. ומנא לן שעל כל טבילה שני קידושין, שנאמר ופשט ורחץ, ורחץ ולבש, דורש הרחיצה עם הפשיטה ועם הלבישה, כלומר תן רחיצה לפשיטה ותן רחיצה ללבישה. פיר' מקום שאין טעון טבילה, כגון בשעת העלאת איברים לכבש וכן מן הכבש למזבח וכיוצא בהן מן העבודות טעון קדוש ידים ורגלים וכו'.

תום' ישנים

נקוטעכ כדאמרינן בק"ו לביישה טעון קידוש. ואין נראה לרבינו שמואל דאכר אלמא בק"ו אי אחר ואלמד מיניה דאין לן בפרק

תום' ישנים

אמה הוא בא. כי אין לומר שבא שם כדי לפשוט בגדיו ולהניחם לפניו, דהא ודאי מקמתא אין מצוה להניח בגדיו לפושטם לפניו, דוהניחם שם אינו משמע (שהחמס) [שניחם] שם אלא שבאמצו כהם עור, דהא מיבא נמי [מקן] דאמר שכשרין לכהן הדיוט. ה"ג **וכ' הפרשה.** ולא גרסינן שכבל הפרשה. **גמירי חמש טבילות בו'.** לאו הכי גמירי להו דחמש [הן] דמקרא משמע, אלא שיש עבודות גמירי להו וממילא יש בין כל אחת ואחת עבודה, אבל בהלכה למשה מסיני (ו)לא החכר עבודות. **מקום שטעון טבילה אינו דין שטעון קידוש.** וליכא למימר דלמדנה בקום שטעון קידוש, דכיון שיש עבודה לך יצטרך קידוש, דהא עבילה אינה במים קדושים כמו קידוש אלא במים הכיור. **מה לבישה טעון קידוש בו'.** פי' לך יצטרך קידוש, דהא עבילה אינה במים קדושים כמו קידוש שהיה ממי הכיור. מה לבישה טעון קידוש בו'. פי' מיהו מקומן [זבחים ג, ב] (למה לחית) [למען לחית] ליה לרב פפא דהתם ולא מיפשטא, אלא ס"ד מה לביישה של שחרית טעון קידוש. ואין נראה לרבינו שמואל דאכר אלמא בק"ו אי אחר ואלמד מיניה דאין לן בפרק בקדשים ו"ל כגון קרבנות גופייהו: תנא

עשרה קידושין. לחמם טבילה: **פשעה זוו.** דמקרא ליה טבילה דמשמיה מד קידוש: **אמרי לך רבנן.** קידוש עשירי המסר כאן: **קידושי כפרת.** כשגמר עבודת כל היום ופושטו בגדי קודש ולובש בגדי חול: **עניד ליה הכא.** כשבא לפשוט בגדי קודש לבידן סבירא ן קידוש מד מפשיטה ומד מלבישה ולר' מאיר לן מקדש מידי שהרי אינו בא ללבוש בגדי קודש: **וכא אהרן אל אהל מועד.** נאמר אחר שנאמר הקטרה ומתן דמים פר ושעיר: **למה הוא כא.** אל ההיכל הרי נאמר עבודותיו אף במקרא זה אין פירש מה יעשה לשם: **אינו כא אלא להוציא כף ומחתה.** שהיה בין הבדים כדכתיב [ב] ומתן את הקטרת על האש וגו': **שכל הפרשה.** נאמרו המקרואות על סדר העבודות [ג] המחלפות כסידרן בפרשה כך סדר עבודתה חוץ ממקרא זה שכתב הוצאת כף ומחתה עם עבודות הפנימיות ולא הפסיק עבודת מילו ויצא ועשה את עולתו וגו' ואח"כ ובא אהרן אל אהל מועד ופשט את בגדי הבד [1] ורחץ בשרו במים במקום קדוש ולבש את בגדיו ויצא ועשה הא למדת שכל המשנה מעבודה לעבודה טעון טבילה אמר רבי מנין לחמש טבילות ועשרה קידושין שטובל כהן גדול ומקדש בו ביום שנאמר [2] כתונת בד קודש ילבש ומכנסי בד יהיו על בשרו ובאבנט בד יחגור ובמצנפת בד יצנוף בגדי קדש הם ורחץ במים את בשרו ולבשם הא למדת שכל המשנה מעבודה לעבודה טעון טבילה ואומר בגדי קדש הם הוקשו כל הבגדים כולן זה לזה וחמש עבודות הן תמיד של שחר בבגדי זהב עבודת היום בבגדי לבן אילו ואיל העם בבגדי זהב כף ומחתה בבגדי לבן תמיד של בין הערבים בבגדי זהב ומנין שכל טבילה וטבילה צריכה שני קידושין ת"ל ופשט ורחץ ורחץ ולבש ר"א ברבי שמעון אומר ק"ו ומה במקום שאין טעון טבילה טעון קידוש מקום שטעון טבילה אינו דין שטעון קידוש אי מה להלן קידוש אחד אף כאן קידוש אחד ת"ל [1] **ובא אהרן אל אהל מועד ופשט את בגדי הבד אשר לבש** [ד] מה ת"ל אשר לבש כלום אדם פושט אלא מה שלבש אלא להקיש פשיטה ללבישה מה לבישה טעון קידוש אף פשיטה טעון קידוש א"ר יהודה מנין לחמש טבילות ועשרה קידושין שטובל כהן גדול ומקדש בו ביום תלמוד לומר ובא אהרן אל אהל מועד ורחץ את בשרו במים במקום קדוש הא למדת שכל המשנה מעבודה לעבודה טעון טבילה אשכחן מבגדי לבן לבגדי זהב מבגדי זהב לבגדי לבן מנין

תנא

גמירי חמש טבילות וכו'. תימה לי מי הלכתא קרא למה לי לקמן וי"ל מי לאו קרא הוה אמינא חמש טבילות יטבול אפילו בזה אחר זה כולם ביחד להכי אצטריך קרא דכתוב משנה מעבודה לעבודה עביד להו ומי לאו הלכתא הוה אמינא חמש משנה מעבודה לעבודה אלא ג' פעמים דהוו להו ג'

טבילות ומו לא: **ואי כסדרן לא משכחת להו ה' טבילות.** ות"ת ומנלן דהאי קרא אלא על הסדר נאמר מסתר קראי קראי בשחר כשיוצא לעשות תמיד של שחר [ב]בגדי זהב, צריך טבילה כמו בכל יום ויום, כדכתיב בבואם אל אהל מועד [ה] ירחצו מים ולא ימותו או בנשתם אל המזבח לשרת להקטיר אשה לה'. הנה טובל בתמיד של שחר. בא לעשות עבודת היום בבגדי לבן, צריך טבילה אחרת, דכתיב כתונת בד קודש ילבש ומכנסי בד יהיו על בשרו וגו' עד בגדי קודש הם ורחץ במים את בשרו ולבשם, הנה שתי טבילות. ולובש בגדי לבן ועובד כל עבודת היום. וכתיב ובא אהרן אל אהל מועד ופשט את בגדי הבד אשר לבש בבואו אל הקודש והניחם שם, ורחץ את בשרו במים במקום קדוש. הנה ג' טבילות. ולבש את בגדיו ויצא ועשה את עולתו ואת עולת העם וגו'. שלמה עבודת יום הכפורים בין עבודת פנים בין עבודת חוץ, אלא ובא אהרן אל אהל מועד שלא על הסדר הוא כתוב. וכך סידור הענין, תמיד של שחר בבגדי זהב. עבודת היום בבגדי לבן. אילו ואיל העם בבגדי זהב על מזבח החיצון. ואחרי כן ובא אהרן אל אהל מועד להוציא את הכף ואת המחתה בבגדי לבן. תמיד של בין הערבים והקטורת והנרות בבגדי זהב. הנה ה' עבודות. וכל המשנה מעבודה לעבודה צריך טבילה הנה ה' טבילות. ומנא לן שעל כל טבילה שני קידושין, שנאמר ופשט ורחץ, ורחץ ולבש, דורש הרחיצה עם הפשיטה ועם הלבישה, כלומר תן רחיצה לפשיטה ותן רחיצה ללבישה. פיר' מקום שאין טעון טבילה, כגון בשעת העלאת איברים לכבש וכן מן הכבש למזבח וכיוצא בהן מן העבודות טעון קדוש ידים ורגלים וכו'.

רבינו חננאל

אמר רב חסדא גמירי חמש טבילות ועשרה קידושין כהן גדול טובל ומקדש בו ביום. ואם תעשה עבודות כמה דכתיבי קראי, בשחר כשיוצא לעשות תמיד של שחר [ב]בגדי זהב, צריך טבילה כמו בכל יום ויום, כדכתיב בבואם אל אהל מועד [ה] ירחצו מים ולא ימותו או בנשתם אל המזבח לשרת להקטיר אשה לה'. הנה טובל בתמיד של שחר. בא לעשות עבודת היום בבגדי לבן, צריך טבילה אחרת, דכתיב כתונת בד קודש ילבש ומכנסי בד יהיו על בשרו וגו' עד בגדי קודש הם ורחץ במים את בשרו ולבשם, הנה שתי טבילות. ולובש בגדי לבן ועובד כל עבודת היום. וכתיב ובא אהרן אל אהל מועד ופשט את בגדי הבד אשר לבש בבואו אל הקודש והניחם שם, ורחץ את בשרו במים במקום קדוש. הנה ג' טבילות. ולבש את בגדיו ויצא ועשה את עולתו ואת עולת העם וגו'. שלמה עבודת יום הכפורים בין עבודת פנים בין עבודת חוץ, אלא ובא אהרן אל אהל מועד שלא על הסדר הוא כתוב. וכך סידור הענין, תמיד של שחר בבגדי זהב. עבודת היום בבגדי לבן. אילו ואיל העם בבגדי זהב על מזבח החיצון. ואחרי כן ובא אהרן אל אהל מועד להוציא את הכף ואת המחתה בבגדי לבן. תמיד של בין הערבים והקטורת והנרות בבגדי זהב. הנה ה' עבודות. וכל המשנה מעבודה לעבודה צריך טבילה הנה ה' טבילות. ומנא לן שעל כל טבילה שני קידושין, שנאמר ופשט ורחץ, ורחץ ולבש, דורש הרחיצה עם הפשיטה ועם הלבישה, כלומר תן רחיצה לפשיטה ותן רחיצה ללבישה. פיר' מקום שאין טעון טבילה, כגון בשעת העלאת איברים לכבש וכן מן הכבש למזבח וכיוצא בהן מן העבודות טעון קדוש ידים ורגלים וכו'.

תורה אור השלם

1. וּבָא אַהֲרֹן אֶל אֹהֶל מוֹעֵד וּפָשַׁט אֶת בִּגְדֵי הַבָּד אֲשֶׁר לָבַשׁ בְּבֹאוֹ אֶל הַקֹּדֶשׁ וְהִנִּיחָם שָׁם:
ויקרא טז כג

2. וְרָחַץ אֶת בְּשָׂרוֹ בַּמַּיִם בְּמָקוֹם קָדוֹשׁ וְלָבַשׁ אֶת בְּגָדָיו וְיָצָא וְעָשָׂה אֶת עֹלָתוֹ וְאֶת עֹלַת הָעָם וְכִפֶּר בַּעֲדוֹ וּבְעַד הָעָם:
ויקרא טז כד

3. כְּתֹנֶת בַּד קֹדֶשׁ יִלְבָּשׁ וּמִכְנְסֵי בַד יִהְיוּ עַל בְּשָׂרוֹ וּבְאַבְנֵט בַּד יַחְגֹּר וּבְמִצְנֶפֶת בַּד יִצְנֹף בִּגְדֵי קֹדֶשׁ הֵם וְרָחַץ בַּמַּיִם אֶת בְּשָׂרוֹ וְלָבְשָׁם:
ויקרא טז ד

גליון הש"ס

תום' ד"ה מה לביישה וכו' בגון קרבנות גופייהו. עי' לעיל דף כג ע"ב תוס' ד"ה ילבש:

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה מיגו כג כו' על סדר העבודות המתחלפות כסידרן: (ב) ד"ה ומנלן בגדי קדש הם. בתוך מקרא זה עצמו יש לך שלש תיבות הללו שהן יתירות לדדיש כו' ולקמיה מפרש: (ג) ד"ה מה לביישה כו' למיגעי מה לביישה שבשא להמליף מבגדי לבן לבגדי זהב כר' יהודה:

מוסף רש"י

חוץ מפסוק זה. מביאה זו, שהיא אחר עשיית עולתו ועולת העם והקטרת אמורי פר ושעיר שנעשים בחוץ בבגדי זהב וטובל ומקדש ופושטן ולובש בגדי לבן וגם על אהל מועד להוציא את הכף ואת המחתה שהקטיר בה הקטרת לפני ולפנים (ויקרא טז כא). **ועשרה** קידושין. יהיו ורגליו מן הכיור (לעיל יט.). **בו ביום.** ביום הכפורים (שם).

תום' ישנים

אמה הוא בא. כי אין לומר שבא שם כדי לפשוט בגדיו ולהניחם לפניו, דהא ודאי מקמתא אין מצוה להניח בגדיו לפושטם לפניו, דוהניחם שם אינו משמע (שהחמס) [שניחם] שם אלא שבאמצו כהם עור, דהא מיבא נמי [מקן] דאמר שכשרין לכהן הדיוט. ה"ג **וכ' הפרשה.** ולא גרסינן שכבל הפרשה. **גמירי חמש טבילות בו'.** לאו הכי גמירי להו דחמש [הן] דמקרא משמע, אלא שיש עבודות גמירי להו וממילא יש בין כל אחת ואחת עבודה, אבל בהלכה למשה מסיני (ו)לא החכר עבודות. **מקום שטעון טבילה אינו דין שטעון קידוש.** וליכא למימר דלמדנה בקום שטעון קידוש, דכיון שיש עבודה לך יצטרך קידוש, דהא עבילה אינה במים קדושים כמו קידוש שהיה ממי הכיור. **מה לבישה טעון קידוש בו'.** פי' מיהו מקומן [זבחים ג, ב] (למה לחית) [למען לחית] ליה לרב פפא דהתם ולא מיפשטא, אלא ס"ד מה לביישה של שחרית טעון קידוש. ואין נראה לרבינו שמואל דאכר אלמא בק"ו אי אחר ואלמד מיניה דאין לן בפרק בקדשים ו"ל כגון קרבנות גופייהו: תנא

תום' ישנים

נקוטעכ כדאמרינן בק"ו לביישה טעון קידוש. ואין נראה לרבינו שמואל דאכר אלמא בק"ו אי אחר ואלמד מיניה דאין לן בפרק

(ו)קמן ע:), ג) [ל"ל וכל), ג) [קמן עג. וש"נ (זמחים יט:), ד) לקמן עג., ה) [ויקרא טז],